

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, dne 7. novembra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 130.

Trgovska akademija se bo gradila!

Naši gospodarski javnosti je znano, s koliko vnemo se je lotilo leta 1923 ustanovljeno društvo »Trgovska akademija« v Ljubljani dela, da zbere potrebna sredstva in zgradi Trgovski akademiji v Ljubljani lastno poslopje, ki bi omogočilo temu zavodu vzgojo kvalitativno res prvovrstnega komercialnega naraščanja. V teku šestih let se je društvu pod vodstvom predsednika g. Ivana Jelačina ml. posrečilo dobiti in kupiti za okroglo Din 300.000— krasno stavbišče ob Bleiweisovi cesti tik banske palače, vrhu tega pa zbrati še okroglo Din 800.000— gradbenega fonda. Društvo je žal prišlo ob okroglo pol milijona dinarjev, kolikor bi bili doslej gotovo skupno znesli redni letni prispevki države, ako bi se ne bilo iz nam nerazumljivih razlogov zavleklo in končno sploh opustilo izplačilo v letu 1923 že dovoljene državne subvencije v znesku ca. 75.000 dinarjev, kar je imelo za posledico, da je ta postavka v bodoče sploh odpadla iz proračuna. Tudi je bivši minister g. dr. Spaho načelno že pristal na subvencijo Din 3.000.000— iz investicijskega posojila, ki pa je žal za enkrat propadlo in z njim tudi subvencije. — Med tem je društvo na inicijativno trgovskega ministrstva sprejelo v svoj program tudi zgradbo prostorov za državno dvorazredno trgovsko šolo v Ljubljani.

Da pride čimprej do realizacije gradbenega programa, se je društvo pred kratkim obrnilo za pomoč in podporo do ljubljanske mestne občine. Na sestanku pri županu gosp. dr. Pucu, kateremu sta prisostvovala

člana mestne uprave g. prof. Jarc in g. Tavčar, dalje za društvo »Trgovska akademija« predsednik g. Ivan Jelačin in tajnik g. dr. Pretnar, za Trgovsko akademijo in Dvorazredno trgovsko šolo pa direktorja g. dr. Böhm in g. Gogala, se je končno dosegel sporazum, na podlagi katerega je zagotovljena ugodna izvedba cele gradbene akcije. Gospod župan in oba ugledna člana mestne uprave so zagotovili, da bode dala ljubljanska mestna občina društvu »Trgovska akademija« garancijo za posojilo v znesku dveh milijonov dinarjev. Obrestovanje in amortizacija tega posojila bi se krilo z najemnino, ki bi jo plačevala država za oba zavoda. V ta namen se je društvo obrnilo s posebno vlogo in potom osebne intervencije predsednika g. Ivana Jelačina na ministrstvo trgovine in industrije, da zagotovi letni prispevek Din 300.000—, ki bi se vstavil vsako leto v proračun. Ugodna rešitev tega vprašanja je zagotovljena. Računa se nadalje z znatnejšim prispevkom Banske uprave, Zbornice TOI in dohodki iz zbiranja manjših prispevkov.

S to akcijo je vprašanje zgradbe poslopja za Trgovsko akademijo dozorelo tako, da bo moglo društvo pričeti z gradnjo že prihodnjo pomlad. Do jeseni 1930 bo stavba v sroviem že pod streho, tekom leta 1931 pa bodo dovršena še ostala dela. Tako bo poleg sedanjega »Trgovskega doma« zrasla še lepša zgradba Trgovske akademije. Ta ne bo samo v krasnem mestu, temveč tudi v ponos našim gospodarskim krogom in dokaz, da so med njimi ljudje, ki s svojo nesebično požrtvovalnostjo in žilavo tvorno energijo ustvarjajo skoro nemogoča dela.

O pritožbah zoper pridobnino.

Davčni odbori so že v skoro vseh okrajih odmerili pridobnino za leto 1929, odnosno ocenili čiste dohodke, ki so podlaga za predpis tega davka. Iz različnih okrajev dobivamo poročila, da so ocene dohodkov jako visoke tako, da bo davek pač občutno prizadel marsikaterega trgovca ali obrtnika. Naravno je, da si bo marsikdo izkušal olajšati breme s pritožbo, katero namerava vložiti, vendar pa si ni na jasnem z novim zakonom. Radi tega, od večjih strani naprošeni, priobčujemo sledeča določila novega davčnega zakona in pravilnika.

Po členu 122 zakona o neposrednih davkih mora davčna uprava vsakega davčnega zavezanca obvestiti o višini ocene in o predpisanem davku s posebnim plačilnim nalogom. Davčni zavezanec sme vložiti v 30 dneh od dne vročitve pritožbo pisмено ali pa jo dati na zapisnik pri davčni upravi. Dan dostavitve plačilnega naloga se ne šteje v rok. V rok se dalje ne štejejo dnevi prevoza pritožbe po pošti. Če je poslednji dan roka nedelja ali praznik, ko oblastva ne uraduje, se podaljša pritožbeni rok do prvega naslednjega delavnika.

Rok za vložitev pritožbe (30 dni) se sme v izjemnih primerih prekoračiti največ za 15 dni. Toda tudi tako prekoračitev je v pritožbi sami opravičiti s posebnimi tehtnimi razlogi. Veljavnost teh razlogov oceni dokončno reklamacijski odbor, ki je upravičen pritožbo radi zamujene vložitve zavrniti, ako ne spozna prekoračitve za zadosti opravičeno.

Pritožitelj ima pravico, dopolnjevati in podkrepiljivati v pritožbi vlo-

ženo prijavo z novimi dokazili, dokler se ne izda rešitev o njegovi pritožbi. Ne more se pa sklicevati na poslovne knjige, ako sta jih davčna uprava ali davčni odbor od njega zahtevala že v priredbenem postopanju, pa jih ni hotel pokazati. V tem primeru tudi ne more prilagati izpiskov iz poslovnih knjig. Take in podobne dokaze mora smatrati reklamacijski odbor, kakor da bi jih ne bilo.

Če ima en davčni zavezanec več obrtov ali podjetij, in če se mu izroči za vse obrte ali podjetja skupno obvestilo, sme vložiti zoper višino vseh teh davčnih osnov samo eno pritožbo. Velja namreč načelo, da se more zoper vsako obvestilo vložiti posebna pritožba. Če vložiti in podpiše eno pritožbo več davčnih zavezancev zoper različna obvestila, se taka pritožba ne vzame v pretres.

V vsem času, odkar se je priobčilo obvestilo o odmeri davka, do dne, ko se vložijo pritožbe, ima davčni zavezanec, odnosno njegov zastopnik ali pooblaščenec pravico pregledati ali prepisati vse akte, ki se nanašajo na njegovo odmero, da se mu tako olajša sestava pritožbe. Seveda mora za prepise plačati takso po zakonu o taksah. Pri tej priliki mu tudi ni prepovedano vpogledati ali prepisovati izjave prič, mnenja izvedencev in obvestila zaupnikov, ne sme se mu pa dovoliti, da bi zvedel za imena zaupnikov. — Pritožbo samo je kolkovati s kolkom za 20 Din.

To so bistvena določila novega zakona o neposrednih davkih, ki se nanašajo na vlaganje pritožbe zoper predpis neposrednih davkov. Pri tem

pa seveda ne smemo zamolčati, da temelji večina ocen dohodkov za odmero pridobnine na svobodnem prepričanju davčnega odbora, ker so bili le redki oni davkoplačevalci, ki so mogli vložiti tako prijavo, kakoršna je potrebna, da jo mora davčni odbor uvaževati. Vsled tega so pritožbe vsekakor dvomljive, ako ne gre za očitno napako davčnega odbora in za izrazito neenakomernost v primerih z davčno obremenitvijo pri enakih ali podobnih obratih. Zato je vsekakor priporočljivo, da vsakdo, predno se odloči za vložitev prijave, resno premotri ali in v koliko ni odmera v skladu z dejanskimi razmerami, ker pritožb, ki so že v naprej brezuspešne, pač ne kaže vlagati. Oni pa, ki so pri premotranju svojih dohodninskih razmer prišli do prepričanja, da ocena ni pravilna, odnosno da je pretirana, naj imajo pred očmi, da morejo oceno izpodbijati samo s konkretnimi podatki, ki se tičejo obrata samega, nikakor pa ne kaže, da se sklicujejo na razmere, na primer v družini, ki nimajo z obratom nikakega stika, ali na stvari, ki jim morejo položaj za sedanost, pa tudi prihodnost preje poslabšati kakor izboljšati.

Konkurzi v mesecu oktobru t. l.

Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu je objavilo statistiko prijavljenih konkurzov v oktobru, iz katere je razvidno, da je bilo v tem mesecu zabeleženih 67 konkurzov (v oktobru preteklega leta 66) napram 51 v septembru (68), 91 v avgustu (62), 90 v juliju (57), 105 v juniju (46) in 98 v maju (70). Dočim je vse dosedanje mesece povečanje števila konkurzov odpadlo predvsem na Srbijo in Črno goro, vidimo, da je bilo zadnja dva meseca zabeleženih v Srbiji in Črni manj konkurzov nego lani, in sicer v oktobru 48 (napram 55 v oktobru 1928), v septembru 35 (napram 40), v avgustu 77 (napram 51) in v juliju 69 (napram 37). Nasprotno pa vidimo, da se je v oktobru pomnožilo število konkurzov v Hrvatski in Slavoniji na 9 (lani 2), v Sloveniji in Dalmaciji pa na 6 (lani 3). V Bosni in Hercegovini je bil zabeležen 1 konkurz (lani 1), v Vojvodini pa 3 (lani 5).

Od početka tekočega leta smo imeli v vsej državi 909 konkurzov napram 739 v istem razdobju preteklega leta, torej za 170 konkurzov ali 23 odstotkov več nego lani. Po pravnih področjih je od tega števila odpadlo na Srbijo in Črno goro 725 konkurzov (lani 531), kar predstavlja napram 1928 povečanje za 36,5%, v Hrvatski in Slavoniji 73 (lani 67) ali plus 9%, v Sloveniji in Dalmaciji 54 (lani 71) ali minus 24%, v Bosni in Hercegovini 11 (lani 16) ali minus 4% in v Vojvodini 46 (lani 54) ali minus 15%.

REKORDNI PRIDELEK KORUZE V RUMUNJI.

Po zadnjih cenitvah rumunske vlade znaša pridelek koruze v Rumuniji 6 milijonov 170.000 ton; ker je znašal laniški pridelek 2.760.000 ton, je letošnji za 123,8 odstotkov večji. Tudi napram povprečnosti let 1923—1927 (4.270.000 ton) je letošnji pridelek za 44,7% večji. Eksportirali bodo približno polovico, torej okoli tri milijone ton.

Ivan Mohorič:

V Švici.

(Nadaljevanje.)

Lucern je središče tujskega prometa in izhodišče turizma na vse smeri. Je po sebi staroznano mesto, ki šteje danes okrog 46.000 prebivalcev, katerega hoteli, penzije in zdravilišča pa lahko sprejmejo najmanj še enkrat toliko gostov pod streho. Leži slikovito na obeh bregovih Reusse tam, kjer odteka iz Vierwaldstättskega jezera. Srednjeveški obrambni stolpi in ozidje, stari vodnjaki in pokrit leseni most mu dajejo posebno romantično obeležje.

Vozili smo mimo povestnega spomenika lucernskega leva, ki čuva spomin padlih švicarskih gard pri obrambi Tuilerij l. 1792. Ob obrežju se razvija pred elegantnimi hoteli in na senčnih krajih živahna promenada. Očara te pogled na Bürgenstock s Hammetschwandom, ki se dviga navpično kot iz srede jezera v nebo. V Lucernu te naravnost zapeljujejo izleti na vse strani. Ne veš ali bi se odločil za parnik in se usmeril na Kehrsiten, da se povzpneš na Bürgenstock, ali bi šel do Alpachstada, da te železnica ponese na 2123 metrov visoki Pilatus, od koder boš na krasni hotelski terasi med kosilom užival edinstven razgled na jezero in morje ledenikov. Zopet drugi ti prigovarjajo, da greš s parnikom v Vitznau, odtod z zobčno železnico na Rigi, da se tu v gorskem solncu skoplješ, obdan z vsem najmodernejšim hotelskim komfortom Rigi-Kulma v višini 1800 metrov. Pa tudi izlet s parnikom na drugi konec jezera v Flülen, odkoder se ti nudi zopet cela vrsta drugih tur, te mika. Ves ta ogromen aparat za olajšanje turizma je komaj dobrih 4 do 5 mesecev v letu v obratu. Vierwaldstättsko jezero nikoli ne zamrzne. — Lucern ima namreč izredno blago podnebje. Gorske železnice Rigi in Pilatus so celo leto v obratu. V pred- in posezoni veljajo ne samo v hotelih, marveč tudi na gorskih železnicah cene brez pribitkov. Izlet na Rigi je zelo hvaležen. Leži med tremi jezeri, in razgled ž njega obvlada krog nad 800 km. Nanj vodite kar dve železnici. Ona, ki vodi iz pristanišča Vitznau, spada med najstarejše evropske gorske železnice. Zgrajena je bila že leta 1871 in ima največji vzpon 25%. Parna lokomotiva vleče do dva voza s skupno do 130 mest.

Iz Lucerna smo po senčnem dreveredu zavili v ravni črti proti jugu. Pri Hergiswillu smo dospeli pod skalnato pobočje Pilatusa in vozili dalje preko Standstada ob krasnem obrežju Alpachstada, kjer pričinja zobčna 4-6 kilometra dolga železnica na Pilatusa, na Sarnsko in Lungernsko jezero. Sarnsko jezero se po velikosti izravna našemu Bohinjskemu jezeru. Lungernsko pa leži celo teraso kakih 300 metrov višje in nudi že polno nepokvarjeno sliko alpske idile. Pot se v strmih serpentinah viguja v hrib. Nad cesto sopiha težko ozkotirna železnica proti Brüning—Hasleberg, kjer doseže najvišjo točko. Skozi lepo gozdno partijo smo dosegli razvodnico in krenili v dolino Aare v strmih ovinkih navzdol proti Meiringenu.

Glavna znamenitost Meiringena je znana Aarska soteska, ki ti jo za vstopnino 1 franka dovolijo občudovati. Soteska je dolga 2 km in opremljena z galerijami slično našemu Vintgarju. Nedaleč na to te kažipot vabi

k obisku slapov Reichenbacha, ki ležijo dobrih 20 minut v stran. Hiteli smo naprej proti koncu doline k Grimselpasu. Na levo žična železnica, na desno daljnovidni na visoko napestost, po sredi lepa avtomobilna cesta, ki jo vsako pomlad zasujejo in raztrgajo hudourniki. Ta slika se vleče celih 37 km in postaja čimdalje bolj grandiozna.

Na poti srečavaš polno zasedene poštne avtobuse, ki v celih karavanah prevažajo izletnike, nebrot zasebnih avtov, pa tudi prvič — mnogo peš turistov, ki uživajo lepo divjo romantiko alp.

Skozi Innertkirchen in Guttannen smo po vedno bolj strmih vijugah dospeli do slapa Handeck, kjer pada Aara z oglušujočim bobnenjem 75 m globoko v skalnato brezno. Dobrih sedem kilometrov naprej se nahaja Grimselospiz z veliko avtobusno postajo. Leži tik pod Grimselskim jezerom, ob katerem so leta 1925 zgradili električno velecetrulo Oberhosi, ki spada med največje evropske centrale. Še tristo metrov strmega vzpona je bilo treba premagati, da smo dospeli na sedlo Grimsel, ki je visoko 2182 metrov. Tu na sedlu je bil promet kot pred Figovcem v Ljubljani. Avtomobilov se je kar trlo. V mali kočici smo za silo pokosili. Pod kočjo leži »Mrtvo jezero« in cela pokrajina me močno spominja na tretje Triglavsko jezero z Aleksandrovo kočjo. Krasen pogled se ti odpira na ronske alpe in na Gothardski masiv ter na Bernske snežnike.

V zavratnih serpentinah smo se spustili navzdol po zelenem pobočju do Gletscha. Gletsch ni nič drugega kot velik hotel s pošto in garažo za poštne avtobuse, katerih je morda dvajset parkiralo pred njim. Gletsch je izhodišče največjih alpskih cest. Od hotela vodi pešpot do znamenitega ronskega ledenika.

Brez postanka smo pasirali Gletsch ter v enem diru kot puščica odbrzeli na Fursko sedlo. Tu je bila pot naravnost neprijetna, toliko avtomobilov se je drenalo po cesti. Pri hotelu Belvedere (2272 metrov) smo skozi park avtomobilov komaj pasirali in vendar je bil navaden dan. Vse terase, pota in ograje polne turistov, ki hodijo od tod par korakov v ledeniško jamo ronskega večnega snega občudovati poezije snežnikov. Ronski ledenik je še danes, kljub temu, da je že polovico manjši kot pred sto leti, velikanski. Šele ko človek stoji v julijskem solncu tik ob teh ogromnih, razklatih, ledenih masivih, občuti divjo krasoto praprature.

Furka — vilica v latinščini — naj bi pravzaprav pomenila globoko gorsko sedlo. No Furka pa meri kljub temu svojih lepih 2436 metrov in je tako po višini tretji najvišji pas v Švici. Višja sta samo Umbrail (2512 metrov) in Veliki Sv. Gotthard (2472 metrov). Furka je razvodnica med Reusso in Rhono. Reussa teče proti severu v Reno in tako v Severno morje, dočim drvi besna Rhona skozi Francijo zapadno od Marseila v Sredozemsko morje. Na sedlu je lepa kolonija s hoteli in prenočevališči in diven razgled nas je nagradil za ves prah, ki nas je motil po poti.

(Nadaljevanje prihodnjije.)

Ugodni podatki o gospodarskem položaju Jugoslavije.

Glavni odbor Narodne banke je imel pretekle dni sejo. Sprejet je bil pravilnik glede novčne tovarne, dalje službena pragmatika za osobe. Državni dolg se je napram 31. oktobru 1928 znižal za 110 milijonov Din. Likvidnost denarja je v deželi velika. Kovinsko kritje se je dvignilo za 10 milijonov Din, od koje vsote odpade 87 milijona Din na kovano zlato, ostalo na devize. Obtok denarja je približno isti kot lani. Posojila so se za 1-22 milijona Din znižala. Sprejet je za pravilnik o nadomestilu za dele poškodovanih bankovcev; ne bo se dala nobena odškodnina za dele, ki so manjši kot osmina bankoveca. Itd.

Likvidacije županij in oblastnih samouprav ter prenos njihovih poslov na banske uprave.

Na podstavi razpisa ministrstva za notranje posle z dne 1. novembra 1929, broj 48630/III se ukinja poslovanje dosedanjih županij s 10. novembrom 1929, poslovanje oblastnih samouprav pa s 15. novembrom 1929. Pristojnost županij ter oblastnih samouprav preide s 11. novembrom 1929 odnosno s 16. novembrom 1929 na pristojno kraljevsko bansko upravo.

Glede na to je vse uradne pošiljke, za katere je bila doslej pristojna županija v Ljubljani, odnosno županija v Mariboru, naslavljeni od 11. novembra 1929 na kr. bansko upravo v Ljubljani.

Uradne pošiljke, za katere je bila doslej pristojna oblastna samouprava ljubljanske, odnosno mariborske oblasti, pa je od 16. novembra 1929 dalje naslavljeni istotako na kraljevsko bansko upravo v Ljubljani.

Čim bodo nastopili bani svoja mesta, se bo pričelo z organizacijo banske uprave. Banska uprava bo razdeljena na osem oddelkov, oddelki na odseke in referate. Vsaka banska uprava bo imela:

1. splošni oddelki, ki bo obsegal tajništvo bana, pisarno podbana in personalni referat;
2. upravni oddelki, ki bo imel poseben odsek za politične agende;
3. gospodarski oddelki z odseki za poljedelstvo, za rudnike in za gozdarstvo;
4. oddelki za trgovino in industrijo;
5. prosvetni oddelki;
6. oddelki za socialno zaščito in narodno zdravje;
7. oddelki za finance s proračunskim oddelkom;
8. oddelki za javna dela z oddelkom za zgradbe in oddelkom za ceste.

Starešina vseh oddelkov bo pomočnik bana, posamezne oddelke pa bodo vodili načelniki s šefi oddelkov in referenti. Vrhovni šef celokupne banske uprave je ban sam.

Kaj so banski sveti in kakšen bo njih delokrog?

Čim začnejo poslovati bani, jim bo dodeljen kot posvetovalni organ banski svet, ki bo sestojal iz gotovega števila s kraljevim ukazom imenovanih članov kot reprezentantov posameznih gospodarskih in socialnih slojev prebivalstva, razen tega pa mu bodo pripadali še kot virilisti predstojniki vseh oddelkov banske uprave.

Banskemu svetu bo predsedoval ban odnosno pomočnik bana. Delokrog banskega sveta bo določen s posebno uredbo. Banski svet Dravske banovine bo imel 22 do 25 imenovanih članov, tako da bo štel skupno z virilisti 30 do 33 članov. Banski svet bo imel predvsem nalogo, da razpravlja o proračunu banovine, vendar pa nima pravice odločevanja, ki pripada izključno le banu odnosno finančnemu ministru.

Banski proračun bo urejen s posebnim zakonom o samoupravnih financah, s katerim bo odrejeno, s katerimi dohodki bodo razpolagale banovine in katerimi občinske samouprave. Ta zakon je že sestavlja v finančnem ministrstvu in bo izgotovljen najdalje do konca tega leta, tako da bo stopil v veljavo že s 1. januarjem. Kakor znano, so banske finance začasno do 1. aprila urejene na ta način, da se prenesejo na bansko upravo gotovi državni krediti, razen tega pa razpolagajo banske uprave do sprejetja lastnega proračuna z vsemi dosedanjimi dohodki oblastnih samouprav.

Takoj, ko bodo bani in njihovi pomočniki nastopili svojo dolžnost, bodo resorni ministri imenovali tudi načelnike za posamezne resorne oddelke banske uprave ter šefe oddelkov in referente.

Stanje in potrebe poštne, brzojavne in telefonskega prometa v Sloveniji.

(Poročilo zborničnega tajnika Ivana Mohoriča na plenarni seji Zbornice za TOI dne 15. oktobra 1929.)

(Nadaljevanje.)

Pošte na naših prometnih križiščih pa ne vršijo samo krajevne spedicije, marveč igrajo važno vlogo v mednarodnem poštne prometu kot izmenjalne pošte. Za to službo je nujno potrebna zgradba modernih kolodvorskih pošt za izmenjalni promet z inozemstvom in za poštno carinsko poslovanje v Mariboru, v Ljubljani in na Jesenicah. Te pošte vršijo izmenični promet za celo državo z vsemi državami na severu in na zapadu Evrope. Nimajo pa zato primernih prostorov, da bi mogli organizirati službo tako, kakor zahteva redno poslovanje in neoviran promet. Pomislimo moramo, da je znašal lani uvozni promet poštne pakete preko Maribora 552.099 komadov ali nad 1500 dnevno. Tudi promet preko Jesenic rapidno narašča in je dosegel lani že 136.000 paketov. V Ljubljani obstoja na glavnem kolodvoru samo lesena lopa in nizka priljučna lesna baraka za poštno-carinski urad ter en lokal kolodvorska pošta. Vsled tega se spedicija pisemske pošte ne more vršiti na glavnem kolodvoru, marveč se mora cela stvarina prevažati v mesto na glavno pošto radi česar morajo neizogibno nastajati zakasnitve v odpremi pošiljatev. Poslovni krogi pa so zainteresirani na tem, da se odprema pošte vrši naglo in neposredno in bi bilo iz vseh naštetih razlogov potrebno, da se na ljubljanskem glavnem kolodvoru zgradi veliko poštne poslopje, kjer bi bila skoncentrirana vsa inozemska poština in poštno-carinska služba. Zbornica ima le potrebe stalno pred očmi in kakor ste čuli iz poročila gospoda zborničnega predsednika je porabila dolej vsako priliko, da zahteva njih rešitev.

3. Poštne vožnje.

Nadalje je važno vprašanje poštne vožnje. Dolžina železniških poštne prog, na katerih kurzira 22 ambulanc, znaša 1108 km. Dolžina podeželskih voznih prog pa 2.940 km. Za te vožnje razpolaga poština direkcija z voznim parkom, ki sestoji iz 41 poštne vagonov, 22 avtomobilov in 231 poštne voz. Število potnikov pri rednih poštne vožnjah je znašalo lani 56.471. Zbornični interes je, da se poštne vožnje v čim večjem obsegu avtomobilizirajo. Ako tega poština uprava iz kakršnihkoli ovir ne more sama v lastni režiji izvesti, je potrebno, da se doseže sporazum s privatnimi podjetniki, da se čim več prog avtomobilizira. Kilometraža podeželskih poštne prog je znašala lani 2.003.088 kilometrov, a kilometraža ambulanc na železniških progah pa 2.471.220 km. Za nabiranje poštne stvarine služi 2.027 nabiralnikov v območju državnih pošt in 201 nabiralnik v okraju pomožnih pošt. Za neposredno razdelitev pošte strankam obstoja 1318 poštne predalov.

4. Statistika prometa.

Statistika poštne prometa na področju direkcije izkazuje v 1927 letu 12,5 milijona pisem s plačano takso, 278.514 pisem z neplačano takso, 5,7 milijona dopisnic, 19,8 milijona komadov tiskovin, 153.324 poslovnih papirjev in 248.976 blagovnih vzorcev. Izredno veliko je število pošiljatev, ki so oproščene od frankature. Presega 4 milijone komadov. Poštini promet ljubljanske direkcije znaša povprečno eno desetino celega prometa v državi in je v primeru z ostalimi direkcijami Ljubljana po množini poštne prometa na četrtem mestu. Le pri tiskovinah smo že na drugem mestu. Med naštetimi pošiljatkami je bilo 1.055.142 priporočenih pisem in 60.150 ekspresnih pošiljatev. Število zadnjih je radi kasne in nesigurne dostave zelo nizko, ker se vsled pomankanja osobja ekspresne pošiljatev dostavljajo strankam največkrat šele z navadno pošto ali pa celo pozneje. Navadnih poštne zavilkov je bilo oddanih 340.380 komadov ali nad 1000 dnevno, vrednostnih zavilkov pa 105.468. Deklarirana vrednost vrednostnih pošiljatev je znašala 2.075,5 milijona dinarjev. Dohodki od poštne prometa v ljubljanski direkciji so znašali leta 1927 46,7

milijona dinarjev. Od tega odpade na prodajo znamk in vrednotnic 41,1 milj., od denarnih nakaznic 1,3 in od denarnega prometa 3 milj. dinarjev.

5. Brzojavna služba.

Državna mreža brzojavnih prog v ljubljanski direkciji znaša 1.701,6 km, na železniški mreži pa 82,6 km. Skupno razpolagajo brzojavni uradi z 266 Morse-aparati in z 18 Hughes-aparati. Največje število telegrafskih vodov poteka ob glavnih progah in služijo pretežno domačemu in inozemskemu tranzitnemu prometu. Ostalo omrežje bi potrebovalo več medsebojnih spojev, vendar se omrežje ne izgrajuje, ker daje poslovni svet danes v vsakem oziru prednost telefonskemu prometu pred brzojavnim. Eden od bistvenih vzrokov tega pojava je, da se dostavljajo brzojavi strankam z velikimi zakasnitvami, ker primanjkuje poštne službe. Tudi se na velikih postajah in prehodnih uradih zakasnuje odprema brzojavk radi premalega števila uradništva, ki je preobremenjeno že z drugimi posli, predvsem s prometom s strankami. Interno otežuje brzojavno službo to, da ne razpolagajo tehnične sekcije z zadostnimi krediti za redno vzdrževanje omrežja in da ni nikakih kreditov za izmenjavo zarjavelih žic in nadomestilo starih drogov ter istrošenih brzojavnih aparatov. Da bi se spravilo brzojavno omrežje v red, bilo bi treba samo v mariborski sekciji nabaviti ca. 80.000 kg žice in otvoriti kredit okrog 100.000 Din za delo. Pri sedanjem stanju se položaj nikakor ne zboljšuje, marveč se polagoma, a konstantno slabša. Zbornica si prizadeva, da bi se zboljšala dostavna služba za brzojave ter da bi se odobrili zadostni materijalni krediti, da bi se izvršila nujna obnova in izmenjalna dela.

(Nadaljevanje prihodnjije.)

IZVOZ JUGOSLOVANSKEGA ŽITA V BOLGARIJO.

Beremo iz Beograda, da skušajo bolgarski trgovci nakupiti večje množine naše pšenice. Poročajo, da moremo računati v tekočem gospodarskem letu z izvozom 4000 vagonov pšenice iz Jugoslavije v Bolgarijo; doslej je bilo izvoženih že 1500 vagonov. Upravni član jugoslovanske zveze eksporterjev se je podal ali se bo podal le dni v Bolgarijo, da študira tamošnji tržni položaj. Zanimivo pri tem je, da vzrok za nakupe ni potreba Bolgarije po pšenici, temveč da so povzročeni ti nakupi vsled pogodb turških interesentov z bolgarskimi mlinci oziroma trgovci glede dobave moke. Sliši se pa sedaj tudi, da se trudijo tudi naši mlinci za naročila moke iz Turčije, zlasti oni mlinci, ki ležijo vozninsko najbolj ugodno. Beograjska mlinska zveza prav tako proučuje to vprašanje. — Zadnja poročila bolgarskih listov pravijo, da se uvoz jugoslovanske pšenice v Bolgarijo uspešno nadaljuje. V dneh od 1. do 10. oktobra je šlo v Bolgarijo 214 vagonov naše pšenice, v dneh od 11. do 20. oktobra pa zopet 217 vagonov. Naravno je, da se nekateri bolgarski listi uvozu našega žita protivijo.

* * *

JUGOSLAVIJA IN MEDNARODNA ŽELEZNIŠKA KONFERENCA V VARSAVI.

Na konferenci v Varšavi, so med drugim sklenili, da se otvori med Budimpešto in Beogradom nočna zveza, s čimer bodo dobili orientski in simplonski vlaki boljše zveze. Brzovlak Budimpešta Beograd bo vozil naprej do Reke. Dalje so sklenili vrsto hitrejših zvez, ki so važne tudi za Jugoslavijo. Preko Breslave prometujoči novi vlak bo v smeri sever-jug vzel s seboj direktne vagonne Berlin—Dunaj—Sušak in v obratni smeri vagonne Trst—Dunaj—Berlin.

Po svetu

Pripravlja se reorganizacija finančnih direkcij v Jugoslaviji; bo jih devet in bodo razen žetske nastanjene povsod tam, kjer je sedež bana. Stare direkcije naj prenehajo s svojim delovanjem 1. aprila 1930.

Gradba železniške proge med postajo in pristaniščem Bakar je dogovorjena. Položiti morajo še tračnice; brž ko pridejo, jih bodo v pospešenem tempu položili in bo proga kmalu otvorena.

K petim tovarnam sode v Osijeku je prišla sedaj še šesta; ustanovil jo je Franjo Schmidt.

Carinarne v Brodu so pred tremi leti opustili in so njene agende prenesli v Zagreb. Opelovano intervenciranje interesentov za zopetno otvoritev Carinarne v Brodu ima izglede na uresničenje.

Glede prostega pristanišča pri Splitu je intervenirala jugoslovansko-poljska trgovska zbornica v Varšavi. Tudi Ogrri se zanimajo za ta načrt.

Jugoslovanska Državna rečna plovba se pogaja s Srbsko plovno družbo glede nakupa objektov te družbe po državi.

Jugoslovanska Industrijska banka v Splitu je izkazala za leto 1927 zgubo 2-4 milj. Din, za lansko leto 101.000 Din. Banko bodo likvidirali.

25 vagonov surovega masla bo izvozila leta 1930 v Nemčijo v zadnjem polletju v Osijeku ustanovljena mlekarstva zveza. Prodajna cena bo določena po dnevnem borznem tečaju; 85 odstotkov se plača pri naložbi blaga, 15 odstotkov pri prejemu.

Hmeljsko poročilo iz Odžacev v Vojvodini pravi, da je bil zadnji trg zopet prav slab.

Konkurzov v Jugoslaviji je bilo v prvih letošnjih desetih mesecih 909.

Tovarno motorjev za letala v Beogradu, ki je pod imenom Vlajković i. dr. že pričela delati, je otvorila čslov. tvrdka Walter. Osnovna glavica znaša 6 milj. Din.

Pasivom Hrvatske Seljačke banke v znesku 11-25 milj. Din stojijo nasproti aktiva v znesku 8-8 milj. Din. Proti pravilom banke se denar ni uporabljal za namene kmetijstva, temveč za financiranje industrijskih in trgovskih podjetij.

Pri Omišu v Dalmaciji bodo za rejo rib napravili moderno napravo, koje stroški bodo znašali ca. 1 milijon Din.

Jugoslavija je včlenjena v angleško-indijsko zračnoprometno črto; angleška vlada je sklenila, da bo vodila zračno črto Anglija-Indija preko Jugoslavije. Naša vlada je dala že tozadevno dovoljenje.

Mesta Podonavskega banata se pogajajo z neko ameriško finančno skupino glede največjega večjega posojila.

Bolgarska tvrdka Slavov v Burgasu (ob Črnem morju) je prišla v konkurz. Pasiva znašajo 10 milj. levov. Oškodovanih je nad 40 podjetij.

Septembrske bilance nemških velebank izkazujejo zopetno naraščanje tujega denarja za 282 milijonov na 10.821 milijonov mark.

General Electric Co. je imela v prvih letošnjih devetih mesecih 49-9 milj. dol. čistega dobička, kar odgovarja 6-65 dol. za delnico. Dobiček je proti isti lanskim dobi narasel za 11-11 milijonov, delež pri denlici za 1-53 dol.

Fuzija Snia Viscosa v Torino in Soie de Chaffillon v Milanu je na vidiku. Zamenjale bi se delnice in ostalo bi samo ime Chaffillon.

Švicarsko Brown Boveri d. d. so tako uredili, da je zavarovana proti premoči tujega kapitala. Hočejo preprečiti večino, ki bi imela druge interese kot jih ima švicarska industrija in švicarsko gospodarstvo.

Za pospeševanje eksporta pitalnih goved in prašičev iz Ogrske so dobili posojilo v znesku 18 milijonov pengö.

Pridelek pšenice v Avstraliji je letos za ca. 100 milijonov bušlov večji kot lani, ko je znašal 160 milijonov bušlov.

Hoover dela na to, da se carinska novela kakor mogoče hitro izvede, ker se morajo izpolniti obljube, ki jih je dal poljedelstvu in industriji ob priliki volitev.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tudi minuli teden je bil zaključen z značnim prometom od 21-849 milj. Din, kar dokazuje, da živahnost v devizni kupčiji v očigled »ullimu« se ni preveč popustila. S tem je v mesecu oktobru dosežen promet približno 91½ milijonov. Zanimivo je primerjali višino doseženega deviznega prometa v prvi (nad 36 milijonov dinarjev) in v drugi polovici prošlega meseca (okoli 56 milijonov dinarjev), ker se pri tem pokaže, da znaša presežek samo v drugi polovici opravljenega prometa skoro 20 milijonov dinarjev.

Gros zaključkov je napravila tokrat zopet privatna ponudba, ki je zaključila za 16-814 milj. Din deviznega blaga, v glavnem New York (5-077), London (3-816), Curih (2-900), Trst (2-581), vso potrebo krila izključno privatna ponudba, Praga (1-450), potem Pariz (0-414, izključno privatno blago), zalem Dunaj (0-384) in končno malenkost Berlina (0-145) ter zaključek Amsterdama.

Radi občutnejših tečajnih oscilacij v važnejših devizah je morala Narodna banka intervenirati deloma pri zaključevanju Curiha (dala za 0-439 milj. Din), Dunaja (0-731) in zlasti Prage, katere je dala za nad 2-521 milj. Din, dočim je s svojim posredovanjem krila pretežni del potrebe v devizi Berlin (0-771 milj. Din), poleg tega pa še dala nekaj New Yorka (0-490) in malenkost Londona. V celem je presegel promet v intervencijskem blagu pretečenega tedna pet milijonov dinarjev napram 3½ milj. Din v predzadnjem tednu.

Poedine devize izkazujejo v mitulem tednu ta-le skupni promet (vse v milijonih dinarjev): New York 5-567, Praga 3-971, London 3-899 in Curih 3-339, dalje Trst 2-581, Dunaj 1-115 ter Berlin 0-916, medtem ko izkazuje Pariz poleg Amsterdama (0-047) neznačen promet od 0-414 milj. Din.

Devizna tečajnica je obeležena z vidnejšimi oscilacijami predvsem važnejših deviznih tečajev z edino izjemo Curiha, ki je dosledno svoji dosedanjim konstantnosti tudi v pretečenem tednu nadaljeval premočrtno linijo tečajne smeri.

Deviza Amsterdam beleži ob malenkostnih spremembah dne 28. oktobra najnižji tečaj (22-805), dne 2. novembra pa najvišji. Slično pot je začrtal tečaj Bruslja, dočim je Budimpešta notirala na večini borznih sestankov neizpremenjeno na bazi 9-8932 (najnižji tečaj) napram najvišje doseženi točki 9-8937. Pariz je osciliriral za pet točk. Od torkovega najnižjega tečaja (22-75) se je do konca tedna povzpela na 22-82 na lik Dunaju, ki je dne 28. oktobra dosegel najnižjo točko (7-9479) in si preko tedna opomogel na 7-954 kot najvišji tečaj, dosežen na zadnjem borznem sestanku minulega tedna. Za malenkost različnejšo pot je ubral tečaj Berlina, ki je od ponedeljka (28. oktobra) dalje preko najnižje točke (13-5275) tendiral navzgor in v sredo (30. m. m.) dosegel najvišji tečaj 13-54 ter nato proti koncu tedna nekoliko popustil. Največji zaključki v devizi London so bili perfekturni na bazi 275-89, dočim je značilno oslabiljenje te devize od ponedeljka na torek za komaj en poen, od torka na sredo pa značna okrepitev na 275-95, kot najčvrstejši tečaj zadnjega tedna. Na lik Londonu je bilo tudi New Yorka zaključnega največ na bazi 56-45, nekaj manje pa po tečaju 56-435, medtem ko je 29. m. m. dosegel najnižji (56-43) in v sredo (30. oktobra 56-455) najvišji tečaj. Nekako vzporedno pot — seve z manjšimi spremembami — sta šle devizi Praga in Trst, z edino razliko, da je tečaj Trsta stalno tendiral navzgor in šele na zadnjem borznem sestanku zopet oslabil na 296-19. Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Središče in obenem ležišče zanimanja na efektivnem tržišču v minolem tednu je bila vojna škoda, ki je postopoma beležila za promptno blago 424-

za dec. dobavo 430—, zalem 428— promptl. 432— za december, 30. oktobra 427— za denar in promptno blago, radi česar je ta dan došlo tudi do edinega sicer večjega zaključka v efektivnih po tečaju Din 427—. Baš tega dne je notirala vojna škoda 434— za decembersko dobavo. V četrtek (31. oktobra) je beležena škoda z Din 420— za denar, dočim je bilo blago nudeno še vedno po Din 432— za promptno dobavo, za dobavo v decembru po Din 442—, dočim je nuden ta papir za februarjski termin 1930 po Din 410—, seveda ex coupon. Na zadnjem borznem sestanku (2. novembra) je bila notica za promptno škodo 432—, za december pa 437—.

Izmed ostalih papirjev je beležilo 28. oktobra 7% investicijsko posojilo 84% za blago, Prašlediona 895 za denar in Kranjska industrijska družba 290 Din tudi za denar. Dočim je večina efektivov notirala kol v predzadnjem tednu neizpremenjeno, je bil za delnice Prve hrvaške štedionice nuden 29. oktobra denar 900, kateri tečaj je ostal do konca preteklega tedna ter je v četrtek 31. oktobra poleg tega zabeleženo povpraševanje po papirjih Kranjske industrijske družbe z 290 Din, toda brez blaga.

Tendenca malodane neizpremenjena ob nekoliko večjem zanimanju.

Lesno tržišče.

Vsled praznikov in slabega vremena v prošlem tednu ni bilo na ljubljanski borzi zaznamovali kakih bistvenih sprememb. Glede malih lesnih producentov se mora omeniti, da so precej zaposleni, posebno vodne žage, ki so vsled suhe jeseni morale radi pomanjkanja vode ustaviti obratovanje skoro za tri mesece. Veliko se proizvaja rezane bukovine, neobrobiljene, kakor tudi obrobiljene; produkcija testonov zaostaja iz razloga, ker niti lanske zaloge še niso izčrpane in se do sedaj še ne ve kakaj bo potreba po tem blagu. Drva in oglje je bilo tudi v pretečenem tednu zelo iskano. Za izvoz se je prodalo 12 vagonov suhih bukovih drv do 10% okroglic, nadalje 30 vagonov mešanih drv (hrast, bukev, gaber) ter 5 vagonov nežamanih bukovih plohov od 40—100 mm debeline, od 16 cm širine ter od 2 m dolžine naprej.

Ponudbe so v bukovini: Stranice za postelje I. ca. 100 m³. Parjene bukovine frize I. ca. 120 m³. Parjene bukovine I., II., 120 m³.

Išče se pa sledeče blago:

Bukove hlode za Španijo (za furnir), dolžina 230/250 cm in 430/500 cm, od 45 cm premera naprej, prima. Cena feo vagon, prihod Sušak pristanišče.

Ca. 500 m³ remeljnov (smreka, jelka), v raznih dimenzijah za Grčijo, I., II., III., monte, ostrorobo, očeljeno, vezano. Cena feo vagon meja via Djevdjelije tranzit. Plačilo proti akreditivu.

Vsako množino hrastovih friz, od 25 do 60 cm dolžine, v širinah od 5, 6, 7, 8 cm z 10% od 4 m. Cena feo vagon meja via Postojna. Plačilo proti akreditivu.

1 vagon lipovih plohov, od 2 m naprej (z nekaj komadov od 1—1-90 m), od 16 cm širine naprej, čim debelejša in širša roba. — Franco vagon meja Postojna.

2-3 vagone letvice (cantinelli) (smreka, jelka), ostrorobih, 12 × 24 mm, od 2 m naprej. Cena feo vagon meja via Djevdjelije.

Hrastove brzojavne droge in sicer: 949 komadov 10 m dolgih, premer v vrhu 12/13 cm, 736 komadov 11 m dolgih, premer v vrhu 13/14 cm, 331 kom. 12 m dolgih, premer v vrhu 14/15 cm. Cena za komad feo vagon meja via Postojna tranzit.

100 vagonov bukovih, meterskih, suhih cepanic. Cena feo vagon meja via Postojna. Plačilo proti akreditivu.

5000 do 10.000 ton oglja za 1 leto, subega z največ 3% vlage, brez braške. Cena feo vagon nakladalna postaja, za bukovno oglje zase in jelovo oglje zase, z navedbo množine dobav v 1 mesecu.

Hrastove podnice, I., II., in sicer: 4-5 vagonov 53 mm, 2-80 m, od 18-28 cm, 1-2 vagona 43 mm, 2-65 m, od 19-28 cm, 2000 komadov 2800 × 145 × 80 mm. Dobava november, december. Cena feo vagon meja via Postojna tranzit.

Bukove testone, originalne produkcije s 70% širokih (9/10), ostalo ozkih (4/8), debelih polnih 20 mm. Cena po možnosti fob Sušak.

100 vagonov bukovih cepanic in polovic od 12 cm premera naprej, tudi lahko svežih, 1 m dolgih, zdravih, gladkih, brez klad. Cena za pm. franco vagon meja via Jesenice.

1 vagon bukovih neobrobiljenih plohov, 39, 48 mm in nekaj od 68 mm, roba lepa, široka in dolga. Cena feo vagon meja Postojna. Deske 28 mm (smreka, jelka) 4 m, od 12 do 30 cm široke, za železobetonska dela. — Cena feo vagon meja via Djevdjelije.

Na živ rob rezana borovina:

kom.	45	30	cm	×	30	cm	×	12-70	m.
kom.	12	30	cm	×	30	cm	×	10-90	m.
kom.	39	30	cm	×	30	cm	×	10-40	m.
kom.	42	30	cm	×	30	cm	×	10-20	m.
kom.	150	30	cm	×	30	cm	×	9-10	m.
kom.	15	30	cm	×	30	cm	×	8-80	m.
kom.	12	30	cm	×	30	cm	×	8-40	m.
kom.	530	30	cm	×	30	cm	×	8-00	m.
kom.	5	30	cm	×	30	cm	×	6-80	m.
kom.	10	20	cm	×	20	cm	×	12-40	m.
kom.	15	20	cm	×	20	cm	×	10-20	m.
kom.	36	20	cm	×	20	cm	×	9-10	m.
kom.	12	30	cm	×	10	cm	×	10-20	m.
kom.	6	30	cm	×	10	cm	×	9-00	m.
kom.	10	30	cm	×	10	cm	×	7-00	m.
kom.	216	30	cm	×	10	cm	×	6-00	m.
kom.	1450	20	cm	×	10	cm	×	5-00	m.
kom.	40	30	cm	×	30	cm	×	9-00	m.
kom.	20	30	cm	×	30	cm	×	11-00	m.
kom.	50	30	cm	×	30	cm	×	8-00	m.
kom.	15	30	cm	×	10	cm	×	9-00	m.
kom.	95	30	cm	×	10	cm	×	6-00	m.

Cena franco vagon meja via Djevdjelije.

Smreka jelka, okrogel les: 1265 kom. 7-10 m dolž., 304 kom. 7-50 m dolž., 55 kom. 8 m dolž. Blago ravno, stegnjeno, minimalni premer v sredini 17 cm.

Smreka jelka, plohi: 100 × 200 mm 60 kom. 13-55 m dolž., 20 kom. 5-30 m dolž., 295 kom. 12 m dolž.; 66 × 165 mm 200 kom. 8 m dolž., 120 kom. 6-55 m dolž., 600 kom. 5-70 m dolž., 40 kom. 4 m dolž., 80 kom. 7-40 m dolž., 160 kom. 6-20 m dolž., 90 kom. 5 m dolž., 80 kom. 7-10 m dolž., 122 kom. 6 m dolž., 80 kom. 4-90 m dolž., 120 kom. 6-60 m dolž., 80 kom. 5-90 m dolž., 80 kom. 4-30 m dolž.; 40 × 200 mm 445 kom. 7 m dolž., 335 kom. 6-75 m dolž., 145 kom. 5-70 m dolž., 150 kom. 5-25 m dolž., 145 kom. 4-50 m dolž., 150 kom. 6-35 m dolž., 145 kom. 6-80 m dolž., 295 kom. 3 m dolž., 150 kom. 5-20 m dolž. 1275 tek. metrov v poljubni dolžini (po izbiri). Kvaliteta: se razume za vse smreke jelka, ostrorobo, paralelno, izključno razpokano in razbito, plavno oziroma rdečkasto. Cena: za celotne ali delne dobave cif Rotterdam—Amsterdam ali franco vagon meja Empenrich—Zevenar, oziroma meja Gronau—Emschede.

1 vagon tramov 5/6", od 6 m dolžine naprej.

1 dopijon tramov od 5/6", 5/7", 6/7", 6/8", 7/9", 8/10", 9/11", od 9 m naprej. Tra-me gl. sled. note: 3/4": 336/4, 680/5, 157/6, 80/7 m dolžine, 4/5": 385/5, 1106/6, 57/7, 4/8 m dolžine, 5/6": 269/6 m. Cena: franco vagon prihod Sušak pristanišče.

Vsako množino hrastovih desk »parizerjev« z označbo množine I. odnosno II. vrste ter dolžine. Cena feo vagon Sušak oz. meja Postojna.

Vsako množino mehkega oglja. — Cena franco vagon jugoslovansko-avstrijska meja.

1000—2000 m remeljnov (moralov) — smreka, jelka, ostrorobih, očeljenih I., II., III., monte: dolžina: od 4 m 10%, od 4-50 m ali 5 m 70%, od 6 m 20%, debelina: 58 × 58 mm 15%, 68 × 68 mm 60%, 78 × 78 mm 20%, 98 × 98 mm 5%. Dobava od januarja 1930 dalje. Cena franco vagon nakladalna postaja.

300 m³ rezane jelovine, ostrorobe, očeljene in sicer: 75 m³ desk 18 mm, 4 m, paralelne III./IV., 75 m³ desk 24 mm, 4 m, paralelne III./IV., 30 m³ remeljnov 34 × 68 mm, 4 m, I., II., III., monte, 100 m³ remeljnov 38 × 78 mm, 4 m, I., II., III., monte, 20 m³ remeljnov 78 × 78 mm, 4 m, I., II., III., monte. Cena feo vagon nakladalna postaja.

10.000 kom. hrastovih pragov: 1-80 m × 12/13 × 18/20 cm.

10.000 komadov hrastovih pragov z 10% cerovih: 2-30 m × 13 × 20 cm. Cena franco vagon meja ostojna. Plačilo proti akreditivu.

Ca. 3200 tek. metrov skretnice (Extraholz) in sicer hrastovih, cerovih, bukovih, z normalno toleranco oblice, zdravih, ravnih: širina: preko 2/3 od 25—30 cm, 1/3 od 40 cm; dolžina: 2-80, 3, 3-20, 3-40, 3-80, 4-20, 4-40, 4-60, 4-80, 5-20 in 5-60 m; debelina: za vse 15 cm. Cena franco vagon meja Postojna tranzit. Plačilo proti akreditivu.

120 m³ (ali deloma hrastovih neobrobiljenih plohov, I., II., od 3 m dolžine naprej (15% od 2-50 do 2-90 m), od 25 cm širine naprej, od 90, 110 in 130 mm debeline. Cena franco vagon Sušak pristanišče.

Vsako množino kostanjevega lesa za tanin v obeljenem ali neobeljenem stanju. Cena franco vagon nakladalna postaja.

Vsako množino brusnega lesa (smreka), z 20% jelke, od 9 cm premera naprej, samo 1 m dolžine. Cena franco vagon meja Jesenice tranzit.

Jelševje hlode od 2 m dolžine naprej, od 30 cm premera naprej. Cena franco vagon nakladalna postaja. Dobava takoj.

2 vagona bukovih ostrorobih, naravnih plohov 38 mm, od 2 m dolžine naprej, od 14 cm širine naprej. Cena franco vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon bukovih, ostrorobih, naravnih plohov prima (brez grč, razpok itd.) z označbo suhote ozir. teže za 1 m³ in sicer: 7 m³: 45 mm debeline, 3-30 m dolžine, od 20 cm širine naprej. — 7 m³: 45 mm debeline, 3 m dolžine, od 20 cm širine naprej. — Cena franco vagon meja Postojna tranzit.

760 m³ hrastovih podnic (mesečno po 100 m³) za izdelavo francoskih vagonov: dolžina 2-85 m, debelina 53 mm, širina 22 cm.

30.000 brzojavnih drogov (smreka, jelka, bor) dobava 1929 in 1930.

10.000 komadov hrastovih (izključeni ce- rovi) pragov rezanih 1-80 m x 12/13 x 18/20 cm.

4000 komadov hrastovih polovičarjev (lungherine) rezanih na živ rob, dolžina 2-40 do 2-60 m, debelina 8 x 16, 8 x 18, 9 x 18, 9 x 18 cm.

žitni trg.

Situacija se je za pšenico na borzi v Chicago nadalje učvrstila in je koncem tedna nolirala 128⁷/₈ do 129 za december, 136¹/₈ za marec in 139⁹/₈ za mesec maj 1930. Pri nas so boljše kvalitete pšenice tudi na ceni pridobile 2¹/₂ pare, navadno uzančno blago pa je ostalo ne- izpremenjeno. Sklepajo se še vedno manjše količine za izvoz, vendar ni v kupčiji one živahnosti, ki si jo že vsi žitni trgovski krogi žele.

Tudi kupčija s koruzo se prav poča- si razvija. Domač konzum potrebuje vsled vsesplošno dobrega pridelka ko- ruze prav malo, inozemstvo pa kupuje tudi samo najnujnejše, ker terminskih kupčij za enkrat noče sklepati radi ve- likih izgub v minulem letu.

Za oves, ječmen, rž ni takorekoč no- benega interesa. Največ interesa je tre- nočno za pšenično moko nularico, po kateri je vsled nizke cene vsesplošno povpraševanje. Nekateri manjši mlini so prodajo uslavili, ker so že do konca novembra razprodani. Za terminsko kupčijo tudi v moki ni posebnega intere- sa. Rezervirani so za terminsko kup- čijo tako prodajalci, kakor kupci. Pro- dajalci so mnenja, da pri teh nizkih ce- nah preje lahko izgube, kot kaj zaslu- žijo; kupci se zopet boje kupovati, ker so imeli lansko leto slabe izkušnje.

V splošnem se računa, da bo kupčija postala nekoliko bolj živahna v zimskih mesecih.

V minulem tednu je bilo na ljubljans- ki borzi zaključeno 1 vagon koruze in 1 vagon pšenice.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica nova: 79 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. post., dobava prompt- na, plačilo v 30 dneh, Din 247-50—250—.

Bačka pšenica nova: 78 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. post., dobava prompt- na, plačilo v 30 dneh, Din 245—247-50.

Bačka pšenica nova: 77 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. post., dobava prompt- na, plačilo v 30 dneh, Din 237-50—240.

Sremnska pšenica: 80 kg, 2% prim., mlev- ska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 240—242-50.

Sremnska pšenica: 77 kg, 2% prim., mlev- ska voznina, slov. postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, Din 235—237-50.

Slavonska pšenica: 77 kg, 2% prim., mlev- ska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 225—230.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 200—202-50.

Pšenična moka 0 G: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačilo po prejemu blaga, Din 355—365—.

Koruzna bačka: zdrava, rešetana, navadna voznina, slov. postaja, dobava promptna, pla- čilo v 30 dneh, Din 215—217-50.

Koruzna bačka: zdrava, rešetana, mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, pla- čilo v 30 dneh Din 212—215.

Umetno sušena nova koruza: navadna voznina, slov. postaja, dobava promptna, pla- čilo v 30 dneh Din 200—202-50.

Umetno sušena nova koruza: mlevska voznina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 197—200.

Času primerno suha koruza: s kvaliteto garancijo, do namembne postaje, promptna dobava, plačilo v 30 dneh Din 175—180.

Činkvantin umetno sušeni: slov. postaja,

dobava promptna, plačilo v 30 dneh Din 245—247-50.

Ječmen bački ozimni: 66/67 kg, Din 205 do 207-50.

Ječmen bački ozimni: 63/64 kg, Din 190 do 195.

Oves bački: 63/64 kg, ozimni, navadna voznina, slov. postaja, dobava promptna, Din 190—195.

Tečaj 6. novembra 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22:825
Berlin 1 M	13:515	13:545
Bruselj 1 belga	—	7:909
Budimpešta 1 pengő	—	9:8932
Barih 100 fr.	1094:40	1097:40
Dunaj 1 šiling	7:9373	7:9673
London 1 funt	275:44	276:24
Newyork 1 dolar	56:335	56:535
Paris 100 fr.	221:77	223:77
Praga 100 kron	167:05	167:85
Trst 100 lir	—	296:14

Tržna poročila

TRŽNE CENE V LJUBLJANI dne 2. novembra 1929.

Govedina: V mesnicah po mestu: I. vrste 22, II. 20 Din; na trgu: 1 kg gove- jega mesa I. 18 do 20, II. 16 do 18, III. 12 do 16 Din, jezika 17 do 20, vampov 8 do 10, pljuč 6 do 8, jeter 15 do 20, ledic 18 do 24, možganov 20 do 25, loja 5 do 12 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 24 do 25, II. 20 do 22, jeter 25 do 30, pljuč 20 do 22 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 25 do 27, II. 20 do 22, pljuč 10, jeter 15 do 20, ledic 25 do 30, glave 8 do 10, parkljev 6, slanine trebušne 22 do 24, slanine ribe in sala 24 do 26, slanine domačih prašičev 22 do 24, slanine me- šane 23 do 24, slanine na debelo 24, masti 28, šunke (gnjati) 30 do 35, pre- kajenega mesa I. 30 do 32-50, II. 25 do 27-50, prekajenih parkljev 8 do 10, pre- kajene glave 10 do 12, jezika 35 Din.

Drobnica: 1 kg koštrunovega 14 do 15, jagnjetine 18 do 20 Din.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. 8, II. 6 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih ali debre- cinskih 40, hrenovk 30 do 32, safalad 28 do 32, posebnih 32, tlačenk 20, svežih kranjskih 35, polprekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 50, prekajene slanine 25 do 30 Din.

Perutnina: Piščanec majhen 15 do 17, večji 20 do 25, kokoš 25 do 35, petelin 25 do 30, raca 25 do 30, domači zajec, manjši 8 do 10, večji 12 do 20 Din.

Divjačina: Divji zajec 45 do 60, polj- ska jerebica 15 do 18, gozdna jerebica 25 do 26, kljunač 25 do 26 Din.

Ribe: 1 kg karpa 25 do 30, ščuke 35 do 40, postrvi žive 80, mrtve 60, klina 20, mreže 15 do 20, pečenke 10 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2-50 do 3, 1 kg surovega masla 36 do 40, čajnega 44 do 52, masla 40 do 44, bohinskega sira 34 do 40, sirčka 8 do 10, eno jajce 1-25 do 1-75 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 16 do 22, novega 14 do 16, čaša piva 3 do 3-50, vrček piva 4-50 do 5, steklenica piva

5-50 do 6, liter dalmatinskega vina 11 do 14 Din.

Kruh: 1 kg belega kruha 4-50, črnega ali rženega 4-20 Din.

Sadje: 1 kg luksuznih jabolk 6, I. 5, II. 4, III. 2 do 3, luksuznih hrušk 8 do 10, hrušk I. 7 do 8, II. 5 do 6, III. 2 do 4, ena oranža 2-50 do 4, limona 1, 1 kg fig 10, navadnega kostanja 2 do 3, ko- stanja maroni 10, orehov 10 do 12, lu- ščenih orehov 34 do 36, češpelj 2-50 do 4, suhih češpelj 8, suhih hrušk 6 do 8, grozdja 6 do 12 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kavé Porto- riko 72 do 76, Santos 46 do 48, Rio 32 do 40, pražene kavé I. 90 do 100, II. 70 do 80, III. 56 do 60, kristalnega slad- korja belega 13, sladkorja v kockah 15, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50, 1 kg soli debele 2-50, mlete 2-75, celega popra 70, mletega 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kako- vosti 60, 1 liter petroleja 7-50, 1 kg te- stenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3-75, čaja 80 Din.

Mlevski izdelki: Moka št. 0 na debelo 365 do 370, na drobno 4 do 4-50, št. 2 na debelo 345 do 350, na drobno 3-75, št. 4, na debelo 325 do 330, 1 kg kaše 5 do 6, ješprenja 6, ješprenjčka 10 do 12, otrobov 2-50, koruzne moke 4 do 4-50, koruznega zdroba 4-50 do 5, pše- ničnega zdroba 5 do 6, ajdove moke I. 6 do 8, II. 6, ržene moke 4-50 Din.

Zito: 1 q pšenice 250, rži 240, ječmena 225 do 240, ovs 225 do 245, koruze 220, ajde 240 do 260, fižola ribničana 430, prepeličarja 500, 1 kg graha 10 do 12, leče 12 Din.

Kurivo: 50 kg premoga 30, 1 tona premoga 450, 1 kub. met. trdih drv 175, mehkih drv 90 Din.

Krma: 1 q sladkega sena 125, pol- sladkega sena 100, kislega sena 75, slame 50 do 75.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavnote solate 3 do 5, ajserice 4 do 5, endivije 3 do 4, motovilca 7 do 8, radiča 2 do 3, poznega zelja 0-50 do 1, rdečega zelja 2 do 3, kislega zelja 3-50, ohrovt 2 do 2-50, karfiol 8 do 10, kolerab 1—2, ko- lerab podzemlje 1, paradižnikov 6 do 7, čebule 2 do 3, česna 10 do 12, krom- pirja 0-75 do 1, repe 1, kisle repe 2-50 do 3, jurčkov 6 do 12, korenja 2 do 4, peteršilja 3 do 4, zelenjave za juho 3 do 4, zelene paprike 5 do 6 Din.

MARIBORSKI TRG dne 2. novembra 1929.

Špeharji so pripeljali iz 12 občin na 48 vozeh 121 zaklanih svinj, eno svinjo je mestno tržno nadzorništvo zapolnilo, ker ni bilo glave (v istem času prete- čenega leta pa so špeharji pripeljali na 45 vozeh 129 zaklanih svinj), razven tega tudi 3 teleta, kakor tudi 26 kg pljuč, 63 kg jeter, 18 kg želodca, 115 kg črevesne masti, kmetje pa so pripeljali 23 voz krompirja, zeljnatih glav, če- bule in drugih živil, kakor tudi 5 voz sadja in okoli 400 komadov perutnine na trg. Cene mesu so se le v toliko spre- menile, ker domači mesarji prodajajo od 14 dni sem meso in slanino ceneje, kakor špeharji. Cene zelenjavi so ostale kolikor toliko na isti stopnji, pač pa so

se pri sadju znatno podražile, kajti sad- ja se izvažajo vedno več in več in zato poskakujejo tudi cene. Krompir, zele- njava in druga živila so ostali pri dose- danjih cenah, pač pa se mora reči, da so se jajca podražila za 2 Din za komad in tudi karfiol od 2—12 Din za komad. Cvetlice so po Vseh svetih postale zo- pet mnog cenejše ter se prodajajo ka- kor doslej.

Lončena in lesena roba se je prodajala običajno po Din 1—100 za komad, koruzna slama pa se je podražila od zad- nega tedna za Din 10— za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 30. oktobra so kmetje pipe- ljali 12 voz sena, 2 voza otave in 6 voz slame, v soboto 2. novembra pa 11 voz sena, 1 voz otave in 5 voz slame na trg. Cene so bile senu Din 75—120, otavi 80—90 in slami pa 55—60 za 100 kg.

Cena bencina v Angliji je v mali Irgo- vini s 1. nov. znižana za 50 centov pri galoni (1 galona = 4-54 l).

Pridelek hmelja v Nemčiji znaša po uradni cenitvi nad 136.000 met. stotov (lani samo 83.668 stotov).

Veletrgovina
A. Šarabon
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznoverstno žganje, moko in deželne pridelke, raznoverstno rudninsko vodo.
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
Ceniki na razpolago.
Telefon št. 2666.

Dobava-prodaja
Dobave. Prometno-komercijelni od- delek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. novembra t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov za- vornih cokelj. — Gradbeni oddelek Di- rekcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. novembra t. l. ponudbe glede dobave štedilniškega okovja. — Strojni oddelek Direkcije državnih že- leznic v Ljubljani sprejema do 12. no- vembra t. l. ponudbe glede dobave 700 litrov denaturiranega špirta; do 14. no- vembra t. l. pa glede dobave 20 kom- adov odej, 70 komadov rjuh, 60 komadov prevlek za podglavnike in 250 kom- adov brisač. — (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

USTANOVLJENO 1852
TEOD. KORN
LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8
(PREJE HENRIK KORN)
KROVEC, STAVBNI, GALANTERIJSKI IN OKRASNI
KLEPAR / INSTALACIJA VODOVODOV / NAPRAVA
- STRELOVODOV / KOPALIŠKE IN KLOSETNE -
NAPRAVE / **CENTRALNA KURJAVA**

KUVERTA
DRUŽBA Z O. Z.
Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe
Ivan Jelačin
Ljubljana
Zaloga
sveže pražene
kave, mlatih dišav
in rudninske vode
Točna in solidna
postrežba!
Zahtevajte cenik!

Knjige, časopise, račune,
vizitke, etikete, memorande,
kuverte, tabele, lepake, naro-
čilnice v blokih s poljubnim
številom listov, cenike in tudi
vse druge
tiskovine
dobavlja
hitro in po
zmernih
c e n a h
TISKARNA
MERKUR
LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TELEFON 2552
Lastna knjigoveznica
Za večja naročila zahte-
vajte proračune!

Trgovci, oglašajte v „Trgovskem listu“!